

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFYA DERSİNDE GÜDÜLENMELERİNE OLUMSUZ ETKİ EDEN FAKTÖRLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Secondary School Students' Views about Negative Factors That Influence Motivations in Geography Lessons

Fatih AYDIN*

BAÜ
SBED
13 (24)

ÖZ

Problem: Bütün derslerde olduğu gibi, coğrafya dersinde de öğrencilerin güdülenmesi son derece önemlidir. Anlatılanların öğrenciler tarafından anlaşılabilmesi ve öğrencilerin öğrendikleri bilgileri hatırlama tutma düzeylerinin artırılması için, öğrencinin kendisini yapılan işe vermesini sağlayabilmek yani onların güdü düzeylerini yüksek bir seviyede tutabilmek, eğitimin amacına ulaşması bakımından oldukça büyük bir önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz yönde etkileyen faktörlere ilişkin görüşlerini saptamaktır.

Yöntem: Bu araştırma, tarama modeli niteliğindedir. Araştırmaya Ankara'daki liselerde öğrenim gören 237 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak Sariyer (2008)'den yararlanılarak geliştirilen anket kullanılmıştır. Araştırmada toplanılan veriler SPSS programında frekans, ortalama, yüzde değer ve bağımsız örneklem t-testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular, Sonuçlar ve Öneriler: Yapılan analizler sonucunda, ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen faktörlerin çoğunun öğretmen tutumu, sınıf ortamındaki uygunsuz davranışlar, okul olanakları gibi dışsal faktörlerden kaynaklandığı ortaya çıkmıştır. İçsel faktörler göz önüne alındığında başarısız olma kaygısının öğrencileri olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerini arttırabilmek için öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Derslerde yapılandırıcı yaklaşımı dikkate alarak öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini kullanmalı, konuya uygun araç-gereç kullanmalı ve sınıf ortamını derse uygun hale getirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Güdülenme, ortaöğretim, coğrafya, coğrafya öğretimi.

ABSTRACT

The problem: Motivating students in geography lessons is extremely significant as in the other lessons. In order to be understandable for the students, to increase the remembrance level of what was learnt and to have the students keep their motivation at high level so that make them get concentrated to their jobs is of great significance in terms of reaching the educational goals.

The aim of the study: The aim of the research to determine the secondary school students' views about negative factors that affect motivations in geography lessons.

Method: This research is of scanning model. The participants of the research were 237 students in secondary schools in Ankara. As data gathering tool the survey that was developed by the assistance of Sariyer (2008) was used. The datum used in the research was analyzed using frequency, average, percentage and irrelevant t test in SPSS programme.

Findings, Results and Conclusions: As the result of the analysis, most of the factors that influence the secondary school students' motivations in geography lessons results from such external factors like teacher's attitudes, unsuitable behaviours in the classroom and the school conditions. When inner factors considered, the worry of being unsuccessful influence the students negatively. The views of students about the factors that affect motivation in geography lessons indicate a meaning full difference. In order to increase the motivation of students in geography lessons teachers have crucial roles. Student centered teaching methods, should be used in the lessons by taking the constructionist approach into consideration. Necessary materials should be used and the classroom atmosphere should be available for the lesson.

Key Words: Motivation, Secondary Education, Geography, Geography Teaching.

Balikesir
Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü
Dergisi
Cilt 13 Sayı 24
Aralık 2010
ss.31-43

* Yard. Doç.Dr., Karabük Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü

1. GİRİŞ

1.1 GÜDÜLENME (MOTİVASYON)

Güdülenme ya da motivasyonun birçok farklı tanımı yapılmıştır. Bu tanımlarda öne çıkan güdülenmenin “*itici güç olma*” özelliğidir. Türkçe karşılığı “*sevk eden ve harekete geçirici*” gibi anlamlara gelen güdülendirme kavramı, İngilizce ve Fransızca *motive sözcüğünden* türetilmiştir (Ertürk, 1998). Güdü, organizmanın hareketini başlatan, yönlendiren ve sürdüren güçtür (Demirel, 2005). Güdülenme, öğrencilerin öğrenme hedefleri, bu hedeflere ulaşmak için katıldıkları aktiviteleri ve bu aktivitelere katılımı için itici bir güçtür (Glasser, 1996). Güdülenme, bir hedefe ulaşmada, enerji veren, onu güçlendiren ve yönelten bir güçtür (Yüksel, 2007). Wlodowski (1999) güdüyü, “bir hedef için çaba sarf etmeyi sağlayan, insanoğlunun doğal enerji kapasitesidir” şeklinde tarif etmiştir. Yazıcı (2008) güdüyü, “bireyi davranmaya yönlendiren güç” şeklinde tanımlamıştır. Güdü; bir davranışı başlatan, ortaya çıkaran, açıklayan, sürdüren ve yönlendiren psikolojik, sosyolojik, fizyolojik enerjidir (Selçuk, 2001).

Motivasyon kavramı insan davranışlarını açıklamaya çalışan kuramlar tarafından şöyle açıklanmıştır: *Davranışçı yaklaşım* motivasyonu, çoğunlukla bireyin kontrolü dışındaki etkenler açısından ele almış ve davranışın oluşabilmesi için ihtiyacın hissedilmesi gerekmektedir. Bu konuda en önemli isim Maslow’dur. *Bilişsel yaklaşım*, dıştan güdülenme yerine içten güdülenme üzerinde durmaktadır. Bu yaklaşıma göre birey, bir davranışta bulunmadan önce zihinsel süreçleri kullanarak bir değerlendirme yapar, kendisine hedefler belirler ve bu hedeflere ulaşmak için nasıl hareket edeceğine karar verir ve uygular. *Yapılandırmacı yaklaşıma* göre ise, her birey dışarıdan gelen uyarıcıları kendine göre yorumlar, anlamlandırır ve çıkardığı sonuca göre tepkide bulunur (Yılmaz, 2007; Baykara, 1999; Sucuoğlu, 2003; Açıkgöz, 2006; Demirkaya, 2003; Özbay, 1999).

Araştırmacılar tarafından güdülenmenin içsel ve dışsal olmak üzere iki boyutundan söz edilmektedir. Dışsal güdülenme dışarıdan etki eden ödül, zekâ, baskı, takdir edilmek, sevilme, kabul görmek gibi bir takım etkiler sonucu ortaya çıkmaktadır. İçsel güdülenme ise ilgi, merak, bilme ihtiyacı, yeterli olma isteği, gelişme arzusu, ihtiyaç gibi bireyin içinden gelen etkilerle ortaya çıkmaktadır (Ergün, 2003; Öncü, 2003; Açıkgöz, 2006; Selçuk, 2001).

Son yıllarda eğitimcilerin dikkatini çeken güdülenme, yerli ve yabancı literatürde çeşitli çalışmalarla araştırmalara konu olmuştur. Frymer (1993), Tagaki (2005), Nikolov (1999) ve Dörnyei (2000, 2001, 2003) çalışmalarında benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Çalışmalarda öğretmen, öğretim stili, sınıf seviyesi, derste yapılan aktivitelerin öğrenci güdülenmesinde etkili olduğunu ortaya koymuşlardır.

Sariyer (2008) çalışmasında, güdülenmeyi etkileyen olumsuz faktörleri şöyle gruplandırmıştır: *1- İçsel Faktörler*: Geçmişte yaşanan olumsuz deneyimler, başarısızlıklar, öz-değer ve öz-yetenek eksikliği; *2- Dışsal Faktörler*: Sınıftaki öğretim süreci (öğretmen davranışları, iletişim, öğretim yöntem ve teknikleri), ders kitabı, değerlendirme ve notlar (sınavların zorluğu, süreci değerlendiren alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanılmaması, vb.), okul olanakları (sınıfların kalabalık oluşu, öğretmenlerin çok sık değişmesi, teknolojik imkanların kısıtlılığı), aile ve çevrenin beklentileri, okul programı.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Öğrencilerin coğrafya dersine karşı ilgisinin çok düşük olduğu durumlarda, onlar için konular zor, sevimsiz ve sıkıcı olacaktır. Yeterince güdülenmemiş bir öğrenci, öğrenmeye hazır hale gelmemiş demektir. Eğitimdeki bu olumsuzlukların ortadan kaldırılabilmesi için, öğrencinin öğrenme sürecinde aktif olarak yer alması ve onun bu sürece katılmaya istekli olması yani güdülenmiş olması gerekmektedir.

Öğrencilerin coğrafya dersine yönelik güdülenmeleri, öğretmen ve öğrencilerin bireysel özelliklerinden, sınıfın ve okulun fiziki şartlarından, öğretim yöntem ve tekniklerinden, öğrenme ortamından ve öğretim programından etkilenen çok boyutlu bir özellik göstermektedir.

Coğrafya, ortaöğretim öğrencilerinin öğrenmeleri gereken en önemli dersler arasında yer almaktadır. Ancak, Coğrafya derslerinde öğrencilerin güdülenme eksikliği yani derse ve konulara karşı isteksizliği önemli bir sorundur. Öğrencilerin büyük bir kısmı, dersin belirli bir süresinden sonra konudan uzaklaşmakta, dikkatleri dağılmakta ve derse sıkıcı bulmaktadırlar. Şahin (2003)'e göre, pek çok insan coğrafyayı, istatistikî bilgiler ve kuru bilgiler yığını olarak görmektedir. Coğrafya, Türkiye'nin en yüksek dağı, en uzun akarsuyu, en büyük şehri, en küçük bölgesi gibi bilgilerden ibaretmiş gibi görülebilmektedir. Bu yüzden, öğrencilerin büyük bir kısmı coğrafya dersine ilgisiz kalmakta, ondan çekinmekte ve başarısız olmaktadır.

Coğrafya dersinin öğrencilerde belirtilen nitelikleri kazandırması ve derse karşı öğrencinin güdülenmesi ancak gerçekçi ve doğru coğrafya öğretimiyle sağlanacaktır. 2005 coğrafya öğretim programı, konuları yapılandırmacı paradigmanın yöntem ve yaklaşımlarını kullanarak etkinlik temelli öğrenme biçiminde ele almaktadır. Böylece, yapılandırmacı yaklaşımı dikkate alan coğrafya dersinde; öğrencinin merkeze alınması, etkin katılımının sağlanması, düşüncelerine değer verilmesi ve verilen bilginin yaşamla bütünleştirilerek anlamlı hale getirildiği bir öğrenme ve öğretme ortamının oluşturulması hedeflenmektedir (Aydın, Coşkun ve Kaya, 2010). Yapılandırmacı yaklaşımda coğrafya öğretmeni, programa uygun yöntem ve yaklaşımları, öğretim materyallerini seçmeli ve etkinlik temelli olarak öğrenme ortamları hazırlamalıdır.

Araştırmanın genel amacı, ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Coğrafya dersine yönelik böyle bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma, coğrafya alanında bir ilk olması yanında, hem alana hem de araştırmacılara kaynaklık etmesi bakımından da ayrıca önemli olduğu düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersine karşı güdülenmesini etkileyen olumsuz faktörlere ilişkin görüşlerini saptamak amacıyla tarama modeli esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Bilindiği gibi tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2002).

2.1 Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evreni, 2009–2010 öğretim yılında, Ankara il merkezindeki liselerde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise tesadüfi örnekleme yoluyla oluşturulmuştur. Bu tür seçimde örnekleme, belirlenen listeden rastgele olarak seçilir (Çepni, 2007, s.20). Araştırmanın örneklemini, Ankara il merkezindeki iki lisede (Ali Nail Erdem Anadolu Lisesi ve Sokullu Lisesi) öğrenim gören 237 öğrenci oluşturmuştur. Örnekleme grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin 184'ü dokuzuncu sınıf, 19'u onuncu sınıf, 12'si onbirinci sınıf ve 22'si onikinci sınıf öğrencisidir. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	133	56.1
Erkek	104	43.9
Toplam	237	100.0

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmaya toplam 237 ortaöğretim öğrencisi katılmıştır. Bu öğrencilerin 133’ü kız, 104’ü erkektir.

2.2 Veri Toplama Aracı

Ortaöğretim
Öğrencilerinin
Coğrafya

34

Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla Sarıyer (2008) tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Geliştirilen anketin geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapabilmek için, hazırlanan anket 100 öğrenci üzerinde pilot uygulaması yapılmıştır. Pilot uygulama 2009-2010 eğitim-öğretim yılında, Ankara Ali Nail Erdem Anadolu Lisesi 9.sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Toplam 42 maddeden oluşan anketin KMO değeri .82 ve güvenilirlik katsayısı .89 bulunmuştur. Bu değerler geliştirilen anketin geçerlik ve güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2010). Katılımcıların “1- Kesinlikle katılıyorum”, “2-Katılıyorum”, “3- Kararsızım”, “4- Katılmıyorum” ve “5- Kesinlikle katılmıyorum” şeklinde 5’li bir derecelendirmeye yanıtlamaları istenmiştir. Ayrıca anketin sonunda açık uçlu soru ile öğrencilerden ankette yer almayan fakat coğrafya dersinde öğrenme isteklerini olumsuz etkilediğini düşündükleri başka durumlar/etkenler varsa belirtmeleri istenmiştir.

2.3 Verilerin Analizi

Anketlerden elde edilen verilerin analiz edilmesinde SPSS 15.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Öğrencilerin coğrafya dersine karşı güdülenmelerini olumsuz etkileyen faktörleri saptamak amacıyla hazırlanan anketin verileri frekans, yüzde ve ortalama değerlerine bakılarak analiz edilmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular tablolaştırılarak, yorumlanmıştır.

3. BULGULAR

Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersine karşı güdülenmelerini olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Coğrafya dersinde güdülenmeyi (Derste istekli olmayı) olumsuz etkileyen faktörler

NO	İfadeler	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Bir sınavdan düşük not aldığımda öğrenme zevkimi kaybederim.	51	21.5	58	24.5	61	25.7	44	18.6	23	9.7
2	Coğrafya dersinde başarılı olacağıma inanmıyorum. Bu nedenle çalışmaya istekli değilim.	8	3.4	21	8.9	28	11.8	80	33.8	100	42.2
3	Çalışmam gereken çok fazla ders var. Bu ağır çalışma temposu Coğrafya öğrenme isteğimi olumsuz etkiliyor.	35	14.8	71	30.0	37	15.6	54	22.8	40	16.9
4	Sınıfta yapılan çoğu aktivitenin amacının ve neden yararlı olduğunun farkındayım. Bu nedenle aktivitelere katılmaya istekliyim.	50	21.1	94	39.7	45	19.0	31	13.1	17	7.2
5	Sarf ettiğim çabanın ve gösterdiğim bireysel ilerlemenin göz ardı edilmesi ve sadece notla değerlendirilmem beni rahatsız ediyor.	94	39.7	48	20.3	38	16.0	25	10.5	32	13.5
6	Derslerde rahat ve eğlenceli bir ortam var. Bu nedenle derste yapılan aktivitelere katılmakta istekliyim.	64	27.0	64	27.0	45	19.0	35	14.8	29	12.2
7	Sanki bir yarıştaymışız gibi sınıfta herkes birbirini geçmeye çalışıyor ve bu beni rahatsız ediyor.	43	18.1	44	18.6	39	16.5	60	25.3	52	21.5
8	Sınıfta çoğu kişi ders çalışmıyor. Bu yüzden bende çalışmıyorum.	12	5.1	19	8.0	29	12.2	83	35.0	94	39.7
9	Öğretmenime soru sormakta, onun sorularını cevaplamakta tereddüt ediyorum. Çünkü sınıf arkadaşlarımdan bazıları benimle dalga geçiyor.	23	9.7	28	11.8	33	13.9	54	22.8	94	41.8
10	Ders kitabımızı beğenmiyorum bu nedenle Coğrafya çalışmak içinden gelmiyor.	50	21.1	43	18.1	40	16.9	55	23.2	48	20.3
11	Öğretmenimiz ders kitabı dışında ilgi çekici konular ve aktiviteler getiriyor. Bu nedenle derslerde sıkılmıyorum.	77	32.5	59	24.9	26	11.0	35	14.8	40	16.9
12	Coğrafya dersinde yaptığımız çoğu aktivitenin gerçek hayatta ilgisi yok. Bu nedenle derste yapılan aktivitelere katılmakta isteksizim.	18	7.6	21	8.9	48	20.3	70	29.5	80	33.8
13	Öğretmenimiz bazen çok sabırsız oluyor ve çok çabuk sinirleniyor. Bu benim derse olan ilgimi azaltıyor.	26	11.0	20	8.4	36	15.2	54	22.8	101	42.6
14	Öğretmenimiz de bir zamanlar öğrenciydi fakat buna rağmen çoğu zaman bizim duygularımıza, isteklerimize karşı duyarlı değil bizi anlamaya çalışmıyor. Bu durum beni olumsuz etkiliyor.	34	14.3	33	13.9	44	18.6	48	20.3	78	32.9
15	Öğretmenimiz çoğu zaman derste güler yüzlü, içten, canlı tavırlar sergilemiyor. Bu nedenle derste yaptıklarımızdan zevk aldığımı düşünmüyorum ve bu beni dersten soğutuyor.	28	11.8	26	11.0	30	12.7	50	21.1	103	43.5
16	Coğrafya öğrenmenin ileride bana yarar sağlayacağını düşünmüyorum. Bu nedenle öğrenmeye istekli değilim.	21	8.9	19	8.0	43	18.1	67	28.3	87	36.7
17	Sınıf arkadaşlarımdan gerisinde olma kaygısı Coğrafya öğrenmemi olumsuz etkiliyor.	21	8.9	28	11.8	37	15.6	72	30.4	79	33.3
18	Öğretmenimin otoriter olması, ceza kullanması coğrafya dersinde kendimi baskı altında hissetmeme neden oluyor. Bu durum beni olumsuz etkiliyor.	24	10.1	16	6.8	39	16.5	55	23.2	103	43.5

19	Öğrenme sürecimizde (sınav ve ödevlerin teslim tarihi vb.) bizim hiç tercihimiz yok. Bu durum coğrafya öğrenme hevesimi azaltıyor.	33	13.9	36	15.2	53	22.4	56	23.6	59	24.9
20	Öğretmenim hatalarımı düzeltirken veya performansımı değerlendirirken bazı zaman kırıcı oluyor. Bu durum beni olumsuz etkiliyor.	27	11.4	27	11.4	30	12.7	65	27.4	88	37.1
21	Verilen aktiviteyi veya görevi tamamladığımda çoğu zaman öğretmenimden takdir veya övgü alamıyorum. Bu nedenle öğrenme hevesim azalıyor.	22	9.3	30	12.7	46	19.4	66	27.8	73	30.8
22	Ders işlenirken yaptığım olumlu katkılar öğretmenimiz tarafından çoğu zaman fark edilmiyor. Bu nedenle derse katılmak içimden gelmiyor.	23	9.7	41	17.3	40	16.9	58	24.5	75	31.6
23	Coğrafya dersinde yapılan çoğu aktivitenin amacını ve yararını anlamış değilim. Bu nedenle aktivitelere katılmakta isteksizim.	22	9.3	28	11.8	45	19.0	63	26.6	79	33.3
24	Sınıfta yapmamız istenen çoğu aktivitenin nasıl yapılacağını açık ve net olarak anlamıyorum. Bu nedenle aktiviteleri tamamlamakta zorlanıyorum.	16	6.8	36	15.2	42	17.7	62	26.2	81	34.2
25	Değerlendirilirken, sınavdan aldığım notla kadar gösterdiğim çaba ve bireysel gelişim de göz önüne alınmıyor. Bu durum beni olumlu etkiliyor.	58	24.5	66	27.8	41	17.3	37	15.6	35	14.8
26	Ne yaparsam yapayım coğrafya öğrenmede başarılı olamayacağımdan emin olduğum için coğrafya öğrenmek için uğraşmayı bıraktım.	12	5.1	18	7.6	25	10.5	48	20.3	134	56.5
27	Sürekli coğrafya ders kitabını kullanıyoruz. Sınıfta farklı, ilgi çekici aktiviteler uygulanmıyor. Bu nedenle dersler monoton geçiyor ve sıkılıyorum.	38	16.0	18	7.6	28	11.8	46	19.4	107	45.1
28	Yapılan sınavlar zor ve öğrendiklerimizin dışında sorular soruluyor. Ne kadar çalışsam da sınavlarda hak ettiğim notu alamıyorum. Bu durum öğrenme isteğimi azaltıyor.	42	17.7	34	14.3	32	13.5	43	18.1	86	36.3
29	Öğretmenimin sabırlı olması ve çok çabuk sinirlenmemesi derse olan ilgimi arttırıyor.	92	38.8	59	24.9	38	16.0	25	10.5	23	9.7
30	Bazı öğrenciler derste çok ciddiyetsiz, uygun davranışlar sergilemiyorlar ve gürültü yapıyorlar. Bu durum beni rahatsız ediyor.	63	26.6	51	21.5	39	16.5	45	19.0	39	16.5
31	Sadece coğrafya dersine isteksiz değilim, çoğu dersi çalışmakta isteksizim.	24	10.1	33	13.9	48	20.3	46	19.4	86	36.3
32	Derslerde gergin, sıkıcı bir ortam var. Bu durum beni olumsuz etkiliyor.	25	10.5	29	12.2	53	22.4	58	24.5	72	30.4
33	Coğrafya öğrenmeye karşı net hedeflerim yok. Bu sebepten derse ilgim yok.	13	5.5	30	12.7	56	23.6	65	27.4	73	30.8
34	Öğretmenimiz coğrafyayı etkili, anlaşılır şekilde öğretmiyor. Anlattıklarından pek bir şey anlamıyorum. Bu durum beni olumsuz etkiliyor.	30	12.7	26	11.0	30	12.7	52	21.9	99	41.8
35	Öğretmenimiz coğrafya dersinde bize çok fazla sorumluluk yüklüyor. Verdiği ödev ve görevler çoğu zaman bunalıcı oluyor.	28	11.8	13	5.5	43	18.1	63	26.6	90	38.0
36	Coğrafya temelim zayıf olduğu için dersi anlamakta zorluk çekiyorum. Bu durum kendimi yetersiz hissetmeme neden oluyor.	20	8.4	27	11.4	42	17.7	65	27.4	83	35.0

37	Okulda daha etkili coğrafya öğrenmemiz için yeterli fiziki ve teknolojik olanaklar yok. Bu durum coğrafya öğrenme isteğimi olumsuz etkiliyor.	42	17.7	32	13.5	45	19.0	56	23.6	62	26.2
38	Öğretmenimin başarılarımı ciddiye aldığını, önemseydiğini düşünmüyorum. Bu nedenle Coğrafya çalışmak içimden gelmiyor.	27	11.4	27	11.4	40	16.9	68	28.7	75	31.6
39	Öğretmenimle iyi ilişkiler kuramıyoruz. Bana değer verdiğini ve benimle ilgilendiğini düşünmüyorum. Bu nedenle Coğrafya dersinden de soğudum.	25	10.5	27	11.4	36	15.2	61	25.7	88	37.1
40	Öğretmenimiz derse hazırlıksız geliyor. Bu nedenle işini önemseydiğini ve ciddiye aldığını düşünmüyorum. Bu durum beni de olumsuz etkiliyor.	20	8.4	22	9.3	24	10.1	47	19.8	124	52.3
41	Öğretmenimin derste sürekli aynı öğrencilerle ilgilenmesi ve onlara söz hakkı tanınması coğrafya öğrenmemi olumsuz etkiliyor.	22	9.3	31	13.1	32	13.5	57	24.1	95	40.1
42	Arkadaşlarım coğrafya dersinde bir aktiviteyi tamamlayıp ben tamamlayamadığımda rahatsızlık duyuyorum.	25	10.5	44	18.6	41	17.3	53	22.4	74	31.2

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular şunlardır:

1. Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin en çok “*Katlıyorum*” ve “*Kesinlikle Katlıyorum*” şeklinde cevap verdikleri anket maddeleri şunlardır:

Öğrencilerin ankette en çok “*Katlıyorum*” ve “*Kesinlikle Katlıyorum*” cevabını verdikleri madde “*Sarf ettiğim çabanın ve gösterdiğim bireysel ilerlemenin göz ardı edilmesi ve sadece notla değerlendirilmem beni rahatsız ediyor*” maddesi olmuştur. Bu ifadeye öğrencilerin %60’ı katıldığını, %16’sı kararsız olduğunu ve %24’ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu sonuca göre, öğrencilerin sarf ettikleri çaba ve ilerlemenin göz ardı edilmesi ve sadece sınavda aldıkları notla değerlendirilmeleri coğrafya dersine karşı güdülenmelerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durumu Dörnyei (2001: 131-132) şöyle ifade etmiştir: “Gösterdikleri çabanın önemsenmediğini gören öğrenciler, zamanla başarısızlıklarının nedenini yeteneksizlik olarak görmeye başlarlar ve tamamen öğrenmek için çaba sarf etmeyi bırakabilirler.” Sariyer (2008) çalışmasında öğrencilerin %62’sinin “*Sarf ettiğim çabanın ve gösterdiğim bireysel ilerlemenin göz ardı edilmesi ve sadece notla değerlendirilmem beni rahatsız ediyor*” ifadesine katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Anketin 30. maddesine öğrencilerin %48’i katıldığını ifade etmiştir. Bu sonuca göre, sınıf ortamının öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmesinde etkisi olduğu saptanmıştır. Öğrenciler sınıf arkadaşlarının olumsuz tutumlarından etkilenmektedir. Ankette sınıf ortamının güdülenmeye etkisini ölçen diğer bir ifade de benzer bir durum söz konusudur. Anketin 10. maddesine öğrencilerin %21’i katıldığını ifade etmiştir.

Anketin 1. maddesine öğrencilerin % 46’sı katılmaktadır. Öğrencilerin %28’i ise bu görüşe katılmadıklarını belirtmiştir. Bu sonuca göre öğrencilerin çoğu başarısızlıktan olumsuz etkilenmektedir. Öğrencilerin ankette en çok “*Katlıyorum*” ve “*Kesinlikle Katlıyorum*” cevabını verdikleri madde olan “*Sarf ettiğim çabanın ve gösterdiğim bireysel ilerlemenin göz ardı edilmesi ve sadece notla değerlendirilmem beni rahatsız ediyor*” ifadesiyle ilişkili olarak öğrencinin

gösterdiği çaba ve ilerlemenin göz ardı edilerek sadece sınavdan aldığı notlarla değerlendirilen bir öğrencinin başarı kriteri olarak sınavları görmesi ve dolayısıyla sınavdan aldığı düşük bir notla öğrenme isteğinin azalması olası bir durumdur. Sariyer (2008), Yalçın (2005) ve Frymer (1993) çalışmalarında öğrenci başarısızlığının öğrencilerin güdülenmelerinde en fazla etkileyen olumsuz etken olarak saptanmıştır.

Anketin 3. maddesine öğrencilerin %45'i *katılmaktadır*. Bu sonuca göre okul programında yer alan derslerin fazla oluşu öğrencilerin yükünü arttırmakta ve öğrencilerin coğrafya öğrenme isteğini olumsuz etkilemektedir.

Anketin 10. maddesine öğrencilerin %39'u *katılmaktadır*. Öğrencilerin ders kitabını beğenmemeleri, onların derse karşı olumsuz güdülenmesine neden olmaktadır. Öğrencilerin anketin 27. maddesine verdikleri cevaplar bu bulguyu destekler niteliktedir. Öğrencilerin %23'ü anketin 27. maddesine *katıldığını* ifade etmektedir. Ders kitabı da öğretim sürecinde kullanılan bir materyal olarak eğitim durumlarının bir unsurudur. Bu nedenle ders kitapları gerek fiziki özellikleri ve gerekse içeriği ile öğrencinin ilgisini çekecek nitelikte olmalıdır.

2. *Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin en çok "Kararsızım" şeklinde cevap verdikleri anket maddeleri şunlardır:*

Öğrencilerin ankette en çok "Kararsızım" cevabını verdikleri madde "Bir sınavdan düşük not aldığımda öğrenme zevkimi kaybederim" maddesi olmuştur. Öğrencilerin %25'i bu ifadeye *kararsızım* cevabını vermişlerdir. Öğrencilerin en çok katıldıkları ifadelerde de açıkladığımız gibi başarısızlık derse karşı ilgiyi azaltmaktadır.

Anketin 33. maddesine öğrencilerin % 24'ü *kararsızım* cevabını vermişlerdir. Bu sonuç, öğrencilerin Coğrafya dersine ilişkin tutumlarının olumsuz olması, güdülenmeyi olumsuz olarak etkilemektedir. Bu sonucu destekleyen ankette başka ifadeler de vardır. Örneğin, anketin 16. maddesine öğrencilerin %17'si *katılmaktadır*. Bu bulgular coğrafya dersinin öneminin öğrencilere tam olarak aktarılmadığını göstermektedir. Bu sorunun çözümü için Özgen, Bindak ve Birel (2007, s.59) şunları ifade etmişlerdir: "Coğrafya biliminin doğru bir şekilde algılanması ve toplumun her kesiminde ihtiyaç duyulan problemlere çözüm yolları bulmak için kullanılabilmesinde en önemli konu şüphesiz ki eğitimidir. Her geçen gün yeni birtakım çevresel ve siyasal problemlerin yaşandığı dünyamızda coğrafya bilimine verilecek önem ölçüsünde coğrafya eğitimine de önem verilmeli, coğrafya biliminde kullanılan yaklaşım, araç gereç ve metotlar uygun yöntemlerle coğrafya eğitimine de yansıtılmalıdır. Bu tarzda verilecek bir coğrafya dersi vasıtasıyla öğrenciler ortaöğretimden sonra atılacakları hayatta coğrafi olarak ihtiyaç duyacakları her türlü bilgi ve beceriye sahip olabileceklerdir. Bu sayede öğrenciler, bilgi yüklenmeden çok, ihtiyaç duydukları bilgiye en kısa zamanda ve doğru yoldan nasıl ulaşabileceklerini ve bu bilgileri problemlerin çözümünde nasıl kullanacaklarını öğreneceklerdir."

Anketin 19. ve 32. maddesine öğrencilerin %22'si *kararsızım* cevabını vermişleridir. Bu sonuca göre, öğrenciler öğretim sürecinde söz sahibi olamamaktan dolayı olumsuz yönde etkilenmektedir. Öğrenciler öğrenme sürecinde rol aldığı sürece kendini derse verecektir. Yeni coğrafya dersi öğretim programının temel felsefesini oluşturan yapılandırmacı yaklaşım, öğrenciyi tüm öğretim süreci boyunca aktif olması gerektiğini savunmaktadır.

3. *Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin en çok "Katılmıyorum" ve "Kesinlikle Katılmıyorum" şeklinde cevap verdikleri anket maddeleri şunlardır:*

Öğrencilerin ankette en çok “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” cevabını verdikleri madde “Coğrafya dersinde başarılı olacağıma inanmıyorum. Bu nedenle çalışmaya istekli değilim.” maddesi olmuştur. Öğrencilerin %76’sı bu ifadeye katılmadığını belirtmiştir. Bu sonuca göre, öğrenciler coğrafya dersinden çekinmemekte ve bu derste başarılı olacağına inanmaktadır.

Anketin 8. maddesine öğrencilerin % 75’i *katılmadığını* belirtmişlerdir. Bu sonuca göre, öğrenciler ders çalışmayı diğer öğrencilerin çalışmasına bağlamamaktadır.

Ankete verilen cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin coğrafya dersine ilişkin güdülenmesini olumsuz etkileyen içsel faktörler (öz-güven, öz-yeterlilik, öğrenmeye duyulan isteksizlik, topluma yönelik tutumlar, vb.) arasında öğrencilerin en fazla olumsuz etkilendiği unsur başarısızlık durumu olarak saptanmıştır. Öğrencilerin coğrafya dersine ilişkin güdülenmesini olumsuz etkileyen dışsal faktörler (eğitim durumları, notlar, sınıf ortamı, öğretmen davranışları, okul programları, okul olanakları, ders kitabı, vb.) arasında en fazla olumsuz etkilendiği unsurlar; öğretmen tutum ve davranışları, okulun olanakları, sınıf ortamının uygunluğu ve ders içerisinde yapılan aktiviteler olarak belirlenmiştir.

Ayrıca araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklem t-testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre bağımsız örneklem t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	Sd	t	P
Erkek	104	144.03	24.90	235	2.28	0.02*
Kız	133	136.92	25.26			

P<0,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır.

Tablo. 3 incelendiğinde; Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşleri cinsiyete göre *erkekler lehine* anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu bulgu, ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

4.1. Sonuçlar

1. Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen en önemli faktörleri *içsel* ve *dışsal faktörler* olarak ikiye ayırabiliriz.

Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen en önemli içsel faktörler:

- “Bir sınavdan düşük not aldığımda öğrenme isteğimi kaybederim.” İfadesine büyük oranda (%60) katılmalarından anlaşıldığı üzere “Başarısızlık korkusu” olmuştur.

Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerini olumsuz etkileyen en önemli dışsal faktörler:

- “Sarf ettiğim çabanın ve gösterdiğim bireysel ilerlemenin göz ardı edilmesi ve sadece notla değerlendirilmem beni rahatsız ediyor.” (Not ve değerlendirme)
- “Çalışmam gereken çok fazla ders var. Bu ağır çalışma temposu coğrafya öğrenme isteğimi olumsuz yönde etkiliyor.” (Okul programı)
- “Bazı öğrenciler derste çok ciddiyetsiz, uygun davranışlar sergilemiyorlar ve gürültü yapıyorlar. Bu durum beni rahatsız ediyor.” (Sınıf Ortamı)
- “Ders kitabını beğenmiyorum. Bu nedenle coğrafya çalışmak içimden gelmiyor.” (Ders kitabı)
- 2. Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlere ilişkin görüşleri *cinsiyete göre erkekler lehine anlamlı bir farklılık* göstermektedir.

4.2. Öneriler

1. Derste sürekli ders kitabının kullanılması ve farklı, ilgi çekici aktivitelere yer verilmemesi de öğrencilerin sıkılmasına yol açmaktadır. Ders kitabı kullanılabilir fakat en azından ders içerisinde farklı, ilgi çekici aktiviteler kullanılmalıdır.
2. Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmelerine olumsuz etki eden faktörlerden biri öğretmenin öğretim sürecinde kendilerine yeterli tercih hakkı vermemesidir. Bu doğrultuda öğretmenler sınıfta yapılacaklara yönelik birkaç alternatif sunarak öğrencilerden seçmelerini isteyebilir.
3. Eğitim durumlarının bir unsuru olan değerlendirme tarzı da öğrencilerin belirttikleri olumsuz etkenler arasındadır. Öğrenciler sarf ettikleri çabanın ve bireysel ilerlemenin göz ardı edilmesinden ve sadece yazılılardan aldıkları notla değerlendirmekten rahatsızlık duymaktadır. Yazılılar dışında süreci değerlendiren portfolyo gibi alternatif değerlendirme kullanılmalıdır.
4. Eğitim durumlarının bir unsuru olan sınıf ortamı da olumsuz faktör olarak saptanmıştır. Sınıftaki bazı öğrencilerin ciddiyetsizliği, uygun davranışlar sergilememesi ve gürültü yapması öğrencilerin coğrafya dersindeki ilgisini azaltmaktadır. Sınıfta bu gibi problemlerin yaşanmaması için öğrencilerin uyum içinde çalışmaları ve birbirini desteklemeleri gereklidir. Bu amaçla öğretmenler öğrencilerin hedef bilincini arttırmalı ve sınıf kurallarını birlikte oluşturursa yararlı olacağı düşünülmektedir.
5. Öğrencilerin coğrafya dersinde güdülenmesini olumsuz etkileyen faktörlerden biri de, derste teknolojik olanaklardan az yararlanılmasıdır. Materyaller, öğretimi desteklemek amacıyla kullanılır. İyi tasarlanmış materyaller eğitim sürecini zenginleştirir, bilginin algılanmasında, somutluluk sağlayarak öğrenmeyi kolaylaştırır, öğrenciyi güdüler, öğrencinin dikkatini toplar (Dumlu, 2006).
6. Okullarımızda coğrafya eğitimi konusunda karşılaşılan en önemli sorunlardan bir tanesi hiç şüphesiz öğretimin *öğretmen merkezli* yöntem, teknik ve stratejilerle sürdürülmesidir. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, coğrafya dersinde öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin kullanılması, öğrencilerin coğrafya dersine yönelik tutumlarını ve güdülenmelerini olumlu yönde etkilemektedir. Aydın (2009) *işbirlikli öğrenmenin*, Coşkun (2004) *proje tabanlı öğrenmenin*, Alaz (2007) *çoklu zeka uygulamalarının*, Öztürk (2008) *5E modelinin*, Önal (2008) *aktif öğrenme uygulamalarının* ve Teyfur (2009) *bilgisayar*

destekli öğretimin öğrencilerin coğrafya dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Bu durumda, coğrafya öğretmenlerine öğrencileri için değişen Coğrafya Öğretim Programına uyumlu öğrenme ortamları hazırlamaları önerilmektedir.

7. Yapılan bu araştırma coğrafya dersine yönelik ilk çalışmadır. Ortaöğretim öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırmanın sınırları genişletilebilir. Ayrıca coğrafya dersinde güdülenmeyi olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin *coğrafya öğretmenlerinin* görüşleri de alınabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Ü.K. (2006). *Aktif Öğrenme*. (8. Baskı). İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Aktaş, G. (2007). Ortaöğretim Öğrencilerinin Algıladıkları Öğretmen Yakınlığı ile Güdülenme Düzeyleri Arasındaki İlişki: İstanbul İli Örneği. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Yeditepe Üniversitesi: İstanbul.
- Alaz, A. (2007). Coğrafya Öğretiminde Çoklu Zekâ Uygulamaları. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Gazi Üniversitesi: Ankara.
- Aydın, F., Coşkun, M. ve Kaya, H. (2010). Ticaret Meslek Lisesi Öğrencilerinin Coğrafya Dersine Yönelik Tutumları (Elbistan Örneği). *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, 183-203.
- Aydın, F. (2009). İşbirlikli Öğrenme Yönteminin 10.Sınıf Coğrafya Dersinde Başarıya, Tutuma ve Motivasyona Etkileri. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Gazi Üniversitesi:Ankara.
- Baykara, K. (1999). İşbirliğine Dayalı Öğrenme Teknikleri ve Denetim Odakları Üzerine Bir Çalışma. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Hacettepe Üniversitesi: Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi el kitabı*.(11. Basım). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Coşkun, M. (2004). Coğrafya Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Gazi Üniversitesi: Ankara.
- Çakmak, M. ve Kayabaşı, Y. (2008). Öğrenme-Öğretme Sürecinde Öğretmenlerin Kullandıkları Motivasyon Stratejileri Konusunda Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41 (1), 325-338.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler Matbaacılık
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitim Sözlüğü*. (Üçüncü Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Demirkaya, H. (2003). Coğrafya Öğretiminde 4mat Öğretim Sisteminin Lise Coğrafya Derslerindeki Başarı ve Tutumlar Üzerine Etkisi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Gazi Üniversitesi: Ankara.
- Dörnyei, Z. (2000). Motivation in Action: Toward A Process-Oriented Conceptualization of Student Motivation. *British Journal of Educational Psychology*, 70, 519-538.
- Dörnyei, Z. (2001). *Teaching And Researching Motivation*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Dörnyei, Z. (2003). *Questionnaires in Second Language Research: Construction, Administration, and Processing*. Mahway, NJ: Lawrence Erlbaum.

- Dumlu, A. (2006). Coğrafya Eğitiminde Araç-Gereç ve Materyal Kullanmanın Önemi ve Liselerin Durumu (Erzurum Örneği). *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*. Atatürk Üniversitesi: Erzurum.
- Ergün, M. (2003). *Sınıfta Motivasyon*. (Editör: E.Karip) Sınıf Yönetimi. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Eroğlu, F. (1998). *Davranış Bilimleri*. İstanbul: Beta Basın Yayım
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş.
- Fidan, N. (1985). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Frymier, A.B. (1993), The Impact of Teacher Immediacy on Student Motivation Over The Course of a Semester, Paper Presented at the Annual Meeting of The Speech Communication Association (79 the Miami Beach, F. L., November 18-21)
- Glasser, W. (1996). *The Quality School: Managing Students Without Coercion*. New York: Harper Collins.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Nikolov, M. (1999). "Why do you learn English?" "Because the teacher is short." A study of Hungarian children's foreign language learning motivation. *Language Teaching Research*, 3, 33-56.
- Önal, H. (2008). Coğrafya Öğretiminde Aktif Öğrenme Uygulamaları. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Gazi Üniversitesi: Ankara.
- Öncü, H. (2003) Motivasyon (Güdülenme). (Editör: L.Küçükahmet) *Sınıf Yönetimi* Ankara: Nobel Yayınları.
- Özbay, Y. (1999). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. İstanbul: Empati Yayıncılık.
- Özgen, N., Bindak, R. ve Birel, F.K. (2007). Coğrafya Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 58-65.
- Öztürk, Ç. (2008). Coğrafya Öğretiminde 5E Modelinin Bilimsel Süreç Becerilerine, Akademik Başarıya ve Tutuma Etkisi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Gazi Üniversitesi:Ankara.
- Sariyer, S. (2008). Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Öğreniminde Güdülenmelerine Olumsuz Etki eden Faktörler ve Öğretmenlerin Kullandıkları Güdülleme Stratejileri. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*. Muğla Üniversitesi: Muğla.
- Selçuk, Z. (2001). *Gelişim ve Öğrenme*. (Sekizinci Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Sucuoğlu, H. (2003). İşbirlikli Öğrenmenin Öğrencilerin Yükleme, Edim ve Strateji Kullanımı Üzerindeki Etkileri ve İşbirlikli Öğrenme Gruplarındaki Etkileşim Örüntüleri. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Dokuz Eylül Üniversitesi: İzmir.
- Şahin, C. (2003) *Türkiye'de Coğrafya Öğretimi (Sorunlar-Çözüm Önerileri)*. Ankara: Gündüz Eğitim Yayıncılık.
- Tagaki, A. (2005). Motivating Japanese students in the language classroom. *Proceedings of the University of Cambridge Second Postgraduate Conference in Language Research*, 96-103.
- Teyfur, E. (2009). 9. Sınıf Coğrafya Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısı ve Tutumuna Etkisi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Dokuz Eylül Üniversitesi: İzmir.

- Yalçın, H. (2005). Factors that affect the motivational level of English preparatory class students studying at Gazi University. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniversitesi:Ankara.
- Yazıcı, H. (2008). *Motivasyon* (Editör: Yaşar Özbay ve Serdar Erkan) *Eğitim Psikolojisi*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Yüksel, G. (2004). *Öğrenme için Motivasyon* (Editör: Ş.Erçetin ve Ç.Özdemir) *Sınıf Yönetimi*, Ankara: Asil Dağıtım.
- Yılmaz, E. (2007). Ortaöğretimde İngilizce Derslerinde Öğrenci Başarısında Motivasyonun Rolü: Bartın İli Örneği. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Karaelmas Üniversitesi: Zonguldak.
- Wlodkowski, R.J. (1999). Motivation and Diversity: A Framework for Teaching. *New Directions for Teaching and Learning*, 78, 7-9.

Yard. Doç. Dr. Fatih AYDIN

1978 yılında Adana’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Adana’da tamamladı. 1997 yılında kayıt yaptırdığı 2001 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümü’nden 2001 yılında mezun oldu ve aynı yıl Adana’da coğrafya öğretmeni olarak çalışmaya başladı. Selçuk Üniversitesi Coğrafya Öğretmenliği ana bilim dalında 2001 yılında başladığı yüksek lisans programını 2004 yılında tamamladı. 2005 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Coğrafya Eğitimi anabilim dalında başladığı doktora eğitimini 2009 yılında “İşbirlikli Öğrenme Yönteminin 10.Sınıf Coğrafya Dersinde Başarıya, Tutuma ve Motivasyona Etkileri” adlı tez çalışmasıyla tamamladı. 2009 yılı Eylül ayından bu yana Karabük Üniversitesi Coğrafya Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırmacı coğrafya eğitimi ve çevre eğitimi alanlarında çalışmalar yapmaktadır. Araştırmacının bazı çalışmaları: (1) *Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Metaforlar*, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimler Dergisi (KUYEB), Cilt :10, Sayı:3, Sayfa:1313-1322, Yıl: 2010. (2) *Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinin Coğrafya Dersindeki “Portfolyo” Uygulamalarına İlişkin Görüşleri*, E-Journal of New World Sciences Academy, Cilt:5, Sayı:4, Sayfa: 1883-1896. Yıl: 2010. (3) *İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin “Deprem” Kavramını Algılamaları: Fenomenografik Bir Analiz*, Turkish Studies, Cilt: 5, Sayı:3, Yıl:2010.